

2301

NINA Rapport

Damåsen og Heikampen-Råkollen

Naturtypekartlegging av gammelskog i Nordmarka, Oslo

Egil Bendiksen

NINAs publikasjoner

NINA Rapport

Dette er NINAs ordinære rapportering til oppdragsgiver etter gjennomført forsknings-, overvåkings- eller utredningsarbeid. I tillegg vil serien favne mye av instituttets øvrige rapportering, for eksempel fra seminarer og konferanser, resultater av eget forsknings- og utredningsarbeid og litteraturstudier. NINA Rapport kan også utgis på engelsk, som NINA Report.

NINA Temahefte

Heftene utarbeides etter behov og serien favner svært vidt; fra systematiske bestemmelsesnøkler til informasjon om viktige problemstillinger i samfunnet. Heftene har vanligvis en populærvitenskapelig form med vekt på illustrasjoner. NINA Temahefte kan også utgis på engelsk, som NINA Special Report.

NINA Fakta

Faktaarkene har som mål å gjøre NINAs forskningsresultater raskt og enkelt tilgjengelig for et større publikum. Faktaarkene gir en kort framstilling av noen av våre viktigste forskningstema.

Annen publisering

I tillegg til rapporteringen i NINAs egne serier publiserer instituttets ansatte en stor del av sine forskningsresultater i internasjonale vitenskapelige journaler og i populærfaglige bøker og tidsskrifter.

Damåsen og Heikampen-Råkollen

Naturtypekartlegging av gammelskog i Nordmarka, Oslo

Egil Bendiksen

Bendiksen, E. 2023. Damåsen og Heikampen-Råkollen.
Naturtypekartlegging av gammelskog i Nordmarka, Oslo. NINA Rapport
2301. Norsk institutt for naturforskning.

Oslo, mai 2023

ISSN: 1504-3312

ISBN: 978-82-426-5098-6

RETTIGHETSHAVER

© Norsk institutt for naturforskning

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

TILGJENGELIGHET

Åpen

PUBLISERINGSTYPE

Digitalt dokument (pdf)

KVALITETSSIKRET AV

Tor Erik Brandrud

ANSVARLIG SIGNATUR

Assisterende forskningssjef Lajla Tunaal White (sign.)

OPPDRAGSGIVER(E)/BIDRAGSYTER(E)

Oslo kommune, Bymiljøetaten

KONTAKTPERSON(ER) HOS

OPPDRAGSGIVER/BIDRAGSYTER

Kjell Isaksen, Bård Bredesen

FORSIDEBILDE

Fra nordvestlige del av område Heikampen - Rognedal © Egil

Bendiksen

NØKKEWORD

Oslo, Nordmarka, Damåsen, Heikampen, flora, funga, vegetasjon,
naturskog, rødlistearter, naturtypekartlegging

KEY WORDS

Oslo, Nordmarka, Damåsen, Heikampen, flora, fauna, vegetation,
nature forest, red list species, mapping of nature type

KONTAKTOPPLYSNINGER

NINA hovedkontor
Postboks 5685 Torgarden
7485 Trondheim
Tlf: 73 80 14 00

NINA Oslo
Sognsveien 68
0855 Oslo
Tlf: 73 80 14 00

NINA Tromsø
Postboks 6606 Langnes
9296 Tromsø
Tlf: 77 75 04 00

NINA Lillehammer
Vormstuguvegen 40
2624 Lillehammer
Tlf: 73 80 14 00

NINA Bergen
Thormøhlens gate 55
5006 Bergen
Tlf: 73 80 14 00

www.nina.no

Sammendrag

Bendiksen, E. 2023. Damåsen og Heikampen-Råkollen. Naturtypekartlegging av gammelskog i Nordmarka, Oslo. NINA Rapport 2301. Norsk institutt for naturforskning.

Norsk institutt for naturforskning har på oppdrag fra Oslo kommune, Bymiljøetaten (BYM), foretatt naturfaglige registreringer i åspartiene Damåsen, Heikampen og Råkollen i Nordmarka, nord for Sørkedalen. BYM har ønsket en oppdatert kartlegging av området, siden tidligere data trenger oppdatering og delvis er mangelfulle. Oppdraget består av naturtypekartlegging etter DN-håndbok 13-metoden og omfatter både oppdatering og utvidelse av eksisterende områder og områder som ikke er kartlagt tidligere.

Foranledningen for undersøkelsen er at det i de senere årene er gjort et stort antall nye funn av rødlistearter knyttet til gammel naturskog og at det er enda større naturverdier enn tidligere antatt i restpartier av gammelskog i dette ellers sterkt hogstpåvirkete landskapet. Det gjelder særlig sopp- og lavarter knyttet til død ved, men også elementer av rike skogtyper med innslag av edle lauvtrær som har utpostlokaliteter ganske høyt over havet i dette området.

To gammelskogslokaliteter som tidligere er beskrevet fra de høyereliggende delene av Heikampen, er begge utvidet nedover i de vestvendte lisdene og verdi er oppgradert fra viktig (B) til svært viktig (A). Det nordligste av dem er nå i praksis via Rogndalen bundet sammen med naturtypelokalitet Langlivannet SØ, som omfatter lipartiet langs sørligste del av Langlivannet.

Nye lokaliteter er Damåsen (A)-verdi vest for Lysedammene og tre mindre lokaliteter i Råkollen (alle med verdi B) sør for Heikampen.

Lokalitetene er hovedsakelig undersøkt på grunnlag av kjente konsentrasjoner av rødlisteartsforekomster, jf. Artsdatabankens karttjeneste Artskart, og det er således ikke foretatt noen mer heldekkende nykartlegging av arter.

Egil Bendiksen (egil.bendiksen@nina.no), Norsk institutt for naturforskning, Sognsveien 68, 0855 Oslo.

Innhold

Sammendrag	3
Forord	5
1 Innledning	6
2 Naturtypebeskrivelser	7
2.1 Damåsen	8
2.2 Heikampen S	15
2.3 Heikampen – Rognedal	26
2.4 Råkollen nordvest.....	31
2.5 Råkollen sør	35
2.6 Råkollen øst.....	37
3 Referanser	40

Forord

Norsk institutt for naturforskning (NINA) har foretatt biologiske undersøkelser av to åspartier i Nordmarka, nord for Sørkedalen i Oslo, i forbindelse med naturregistreringer i kommunen.

Utredningen er utført på oppdrag fra Bymiljøetaten i Oslo kommune ved Kjell Isaksen og Bård Bredeesen, som takkes for godt samarbeid. Ulrika Jansson, NINA, takkes for teknisk bistand. Mesteparten av feltarbeidet ble foretatt i oktober 2021 og 2022, da vedsoppfungaen var på sitt mest optimale. Suppleringer er gjort senovinter og vår 2022 og 2023.

Oslo, mai 2023
Egil Bendiksen

1 Innledning

Bendiksen, E. 2023. Damåsen og Heikampen-Råkollen. Kartlegging av gammelskogslokaliteter i Nordmarka, Oslo. NINA Rapport 2301. Norsk institutt for naturforskning.

Oppdraget gjelder kartlegging av naturverdier i to områder i Nordmarka, Damåsen og deler av Heikampen, som Oslo kommune har vurdert som mangelfullt kartlagt på grunnlag av en henvedelse fra Naturvernforbundet. Her påpekes arealer som burde kunne kvalifisere til naturtypelokaliteter ut fra skogtilstand og forekomst av rødlistearter. I tillegg omfatter undersøkelsen tre mindre arealer i Råkollen, sør for Heikampen, som med utgangspunkt i tidligere artsfunn også har vist seg å ha naturverdier som ikke er fanget opp i tidligere kartlegginger av Nordmarka. Naturtypekartleggingen er foretatt etter DN-håndbok 13 (DN 2007), revisjon 2014-15. Rødlister for arter og naturtyper følger hhv. Artsdatabanken (2021) og Artsdatabanken (2018a). Fremmedartsliste følger Artsdatabanken (2018b).

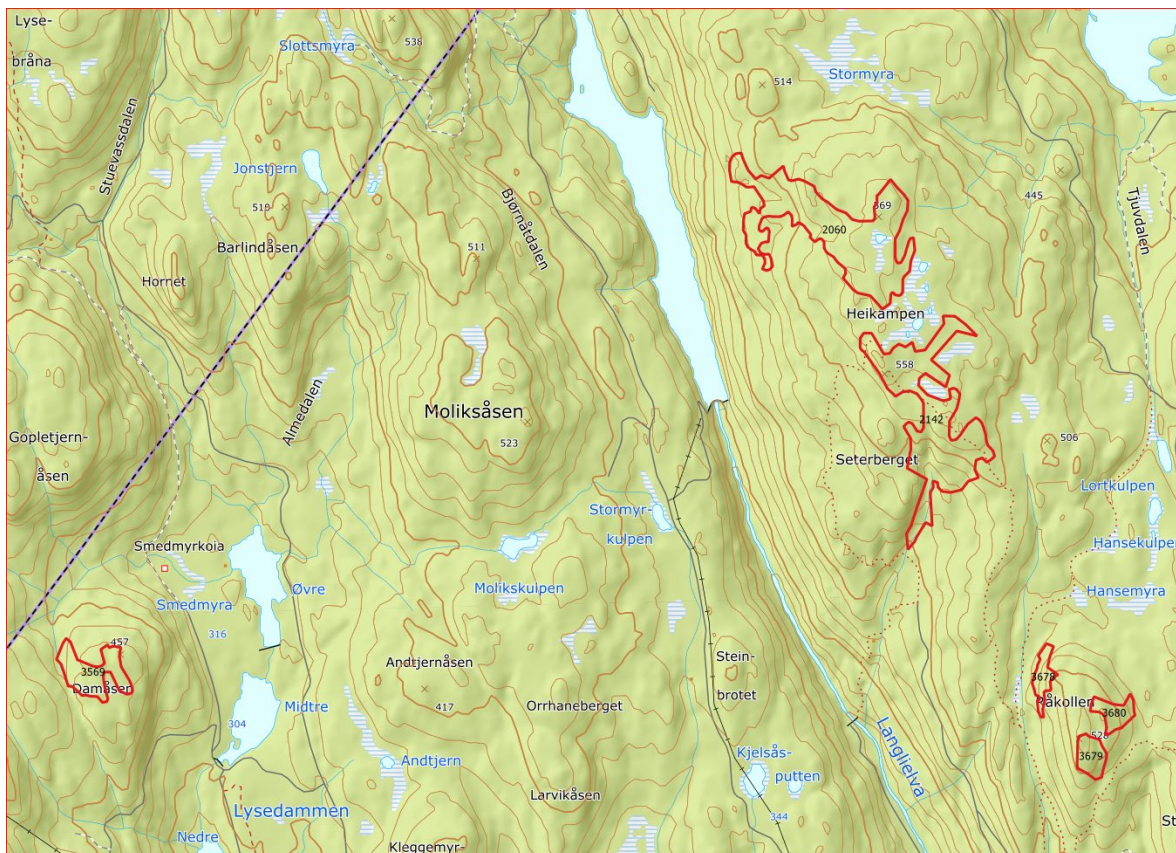
Damåsen er ikke tidligere kartlagt som naturtypelokalitet, mens opprinnelig avgrensning av Heikampen S, inkludert Høggkastdalen, ikke inkluderer en større konsentrasjon av rødlisteartsfunn sør og sørøst for lokaliteten. Deler av sistnevnte område er fra tidligere også registrert som MiS-biotop. Et naturskogsareal med mange rødlisteartsforekomster er også kartlagt i området Rognedalen, mellom nordligste naturtypelokalitet i Heikampen og lok. Langlivannet SØ. Tidligere undersøkelser i området er utført av Røsok mfl. (2007) og i nærliggende områder, langs Langlielva også av Heggland mfl. (2005). I de kartlagte vestvendte liene ned mot Langlivassdraget er det kalkskogs- og edellauvskogselementer, som sammen med Heikampen utgjør et område med stort biologisk mangfold. Her er det et spenn i høyde over havet fra ca. 200 m nord for Elveli til 569 m på toppen av Heikampen, Nordmarkas sjette høyeste topp.

I NINAs undersøkelse 2021-23 er det også gjort nye funn av rødlistede og andre spesielt forvaltningsrelevante arter. Tidligere gjennomførte kartlegginger og funn av forvaltningsrelevante arter er innarbeidet.

2 Naturtypebeskrivelser

Et utsnitt av kart over Nordmarka (<https://www.norgeskart.no/>) med alle de omtalte naturtypelokaliteter er vist i **figur 1**.

Figur 1. Naturtypelokaliteter omtalt i rapporten. I vest: Damåsen, sentralt mot øst: lokalitetene i Heikampen og lengst sørøst, tre lokaliteter i Råkollen. Den langstrakte innsjøen i nord er Langlivannet, mens litt av Vestre Fyllingen vises i øvre høyre hjørne.

2.1 Damåsen

ID: Ny

ID Oslo: 030113569

Naturtype: Gammel granskog

Utforming: Gammel lavlandsgranskog

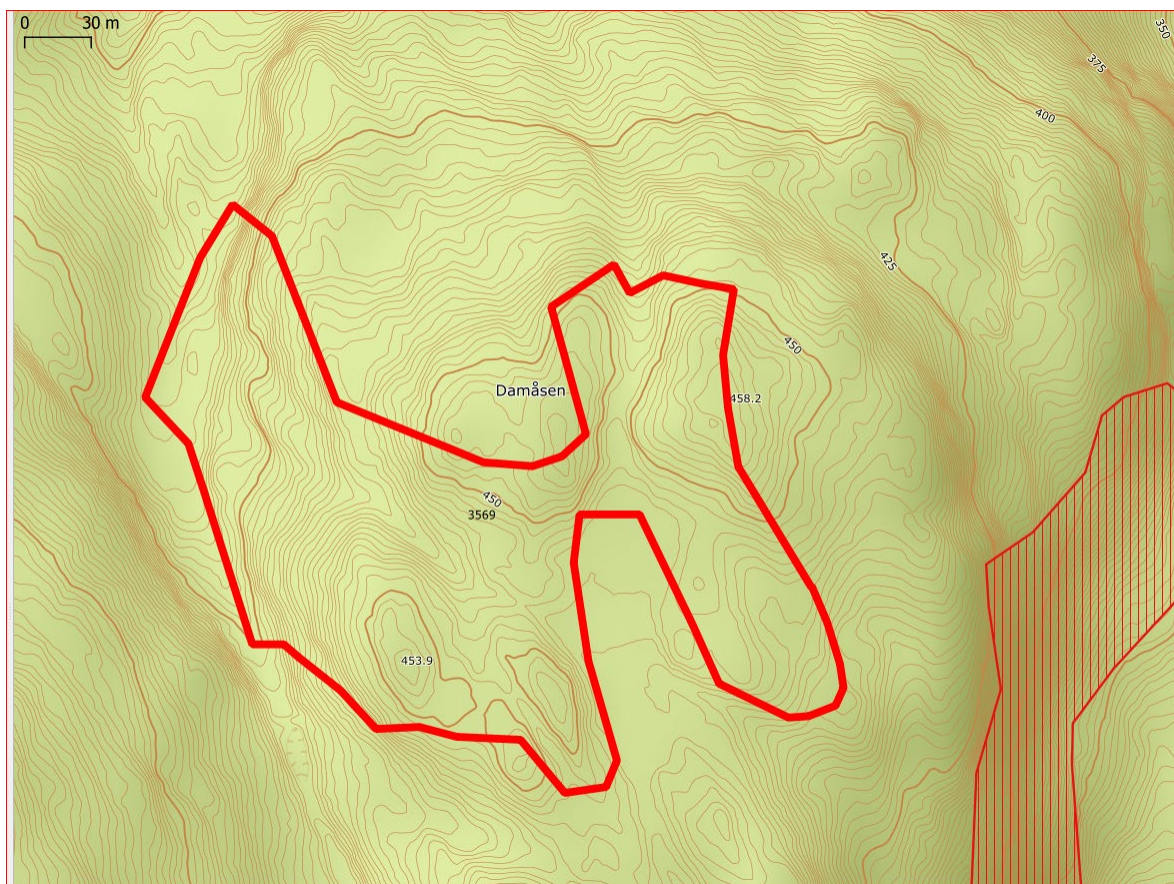
Verdi: A

Utvalgt naturtype: Nei

Registreringsdato: 18. okt. 2021

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Avgrensing av naturtypelokalitet Damåsen

Avgrensning av naturtypelokalitet Damåsen. Naturtypelokaliteter i nærheten (<http://kart.naturbase.no>) og østover til Heikampen pr. mai 2023 er merket lilla.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er en variert og dødvedrik, gjenværende naturskogpreget gammelskog, som tidligere kun er plukkhogd. Mesteparten består av fattige skogstyper, men det er også mindre partier med lågurtgranskog og noen sumpskogspartier. En stor del av området anses å ha høy vekt på tilstand og middels på artsmangfold, der det er registrert 3 truede arter; 2 som er sterkt truet, truet-hetskategori EN og én som er sårbar (VU). I tillegg fins 1 nær truet art (NT). Ved nærmere undersøkelser antas høy vekt også på artsmangfold. Området vurderes som svært viktig – A-verdi.

Innledning

Undersøkt i forbindelse med kartlegging av naturverdier i Oslo, delprosjekt mht. oppdatering av naturtypekartlegging i Damåsen og Heikampen, Nordmarka, Oslo. Oppdragsgiver er Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Toppområdet av Damåsen er ikke tidligere naturtypekartlagt, og kartlegging av området er initiert av funn herfra av den truede sopparten grovporet flammekjuka (*Pycnoporellus alboluteus*) (<https://artskart.artsdatabanken.no/>).

Kartlegging er utført av NINA v/Egil Bendiksen 18. okt. 2021. Beskrivelsen følger DN-håndbok 13, faktaark fra 2014. Rødlistestatus for arter følger rødlista fra 2021.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger i Nordmarka, Oslo, ca. 3 km nord for Sørkedalen og vest for Nordre og Midtre Lysedammene. Damåsen er et åsparti med tre deltopper, den østre og høyeste, 458 m o.h. Det aktuelle arealet ligger like nordvest for naturtypelokalitet BN00064868, Midtre Lysedam V, type: rik edellauvskog. Berggrunnen består av permiske dypbergarter i Oslofeltet; innenfor område kartlagt som monzonitt til syenitt (larvikitt, kjelsåsitt). Lokaliteten er et gammelskogssegment innenfor et landskap dominert av ungskog etter flatehogst.

Bio-klimaregion: Sørboreal sone, svakt oseanisk seksjon (O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Området består med unntak av noen små arealer av fattige vegetasjonstyper og nesten utelukkende av blåbærgranskog, dominert av blåbær, fulgt av tyttebær og smyle. Bunnsjiktet er mose-dominert med bl.a. blanksigdmore (*Dicranum majus*) som viktig dominant på veldrenert grunn, mens fuktigere forsenkninger er dominert av grantorvmose (*Sphagnum girgensohnii*) og dels storbjørnemose (*Polytrichum commune*), der også sauetelg inngår i feltsjiktet. Det er også noen mindre partier med gransumpskog, der det kommer inn arter som stjernestarr, molte, hengeving, fugletelg og skogrørkvein. Her er videre observert rikelig med tvaretorvmose (*Sphagnum russowii*) og klubbetorvmose (*S. angustifolium*). I topppartiet er det også noen små grunnlendte arealer med lavrabber dominert av reinlaver og dels røsslyng, men uten furu. Her fins også seterstarr. I et rasmarkspreget, halvåpent lågurtgranskogsparti mot markert søkk helt i sørvest vokser mer krevende arter som hengeaks, fingerstarr, skogsalat, skogfiol, rød jonsokblom, samt bringebær og rikelig gaukesyre. Et annet rikere felt nær søndre kant er dominert av liljekonvall og med bl.a. skogsveve og markjordbær. Snerprørkvein er lokalt vanlig her. Einstape vokser spredt på lysninger. Tresjiktet er sterkt dominert av gran, men også bjørk og andre boreale lauvtrær inngår spredt. Ei større selje ble observert i et av rikpartiene. Det er også noe rikere vegetasjon i selve søkket i vest, med arter som bekkeblom, skogstjerneblom og myrfiol.

Det spesielle med området er at det er større partier som er svært rike på dødved, med stor tetthet av granlæger og også gadd – særlig mot vest, hvor det er begynnende oppløsningsfase, men også spredt gjennom hele resten av området. Det er lav og midlere nedbrytningsgrad på læger som dominerer, men også med spredte læger av høy nedbrytningsgrad. Granskogen er i stor grad flersjiktet, med trær av ulike dimensjoner og brysthøydiameter målt opp i 63 cm. Pillråte, mosedekte stubber vitner om tidligere plukkhogst.

Artsmangfold:

Det er registrert 4 rødlistearter. Storporet flammekjuka (*Pycnoporellus alboluteus*, EN) ble funnet i østre toppområde høsten 2019, jf. foto og habitatbilde i <https://www.artsobservasjoner.no>. Det er en sterkt truet og svært sjelden art med et fåtall funnsteder i Osломarka, i eller nær Spålen - Katnosa naturreservat samt noen funn på Hadelands østås, dessuten noen forekomster nær Oslofjorden og i Notodden, Telemark (Hofton 2013, Brandrud mfl. 2021). Damåsen er eneste funnsted i Oslo kommune. I samme truetetskategori hører prikkporekjuka (*Skeletocutis jelicii*, EN), funnet helt i sørøst (denne undersøkelsen, 2021). Det er en sjelden art, begrenset til 60-70-talls funn i sørøst-Norge, omtrent halvparten i Osломarka og de fleste i sørlige halvdel. En annen truet art registrert i Damåsen er meldråpelav (*Cliostomum leprosum*, VU), funnet på gran. Ellers er det registrert 2 forekomster av svartonekjuka (*Phellinus nigrolimitatus*, NT), hhv. 2019 (<https://artskart.artsdatabanken.no/>) midt i området og i denne undersøkelsen, vest i området, på sterkt nedbrutte læger av gran. Det ble også gjort funn av indikatorarten duftskinn (*Cystostereum murrayii*), øst i området. Det fins flere gamle grantrær med sprekkebar, og mange av de levende trærne er dekket av gammelgranlav (*Lecanactis abietina*).

Flere steder ble observert kystjammemose (*Plagiothecium undulatum*), som er en suboseanisk art.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Utover gammel plukkhogst er det ikke spor etter nyere inngrep, bortsett fra relativt fersk hogst av noen enkelttrær innover søkk fra nord mellom de østligste hovedtoppene (start på noen slags løype- eller stitrasé?). Det er ingen løype- eller stitrasé i området pr. i dag, og området antas svært lite beferdet, siden man må gjennom tette plantefelt og ulendt terreng fra nærmeste skogsveier/stier.

Fremmede arter:

Det er ingen registrerte fremmedarter.

Del av helhetlig landskap:

Lokaliteten utgjør en restforekomst av gammel naturskog i et område helt dominert av ungskog. Det er ca. 3 km nordover til Oppkuven – Smeddalen naturreservat, som kan være kildeområde for etablering av flere gammelskogsarter etter hvert som dødvedmengden øker og det blir flere stokker av høyere nedbrytningsgrad.

Skjøtsel og hensyn:

Råd fra konsulent: Skogen er i deler av området i ferd med å oppnå en naturlig dynamikk med sammenbrudd av gamle trær og naturlig foryngelse i åpningene. Naturverdiene ivaretas og videreutvikles best om naturlig skogdynamikk tillates. Det er ikke behov for skjøtsel.

Grovvokste graner i østre del av lokaliteten (foto: EB, 18. okt. 2021)

Fra østre del av lokaliteten (foto: EB, 18. okt. 2021)

Dødvedrikt parti i vestre halvdel (foto: EB, 18.okt. 2021)

Hengestry (*Usnea dasopoga*) (foto: EB, 18. okt. 2021)

Sterkt nedbrutt granlåg (foto: EB, 18. okt. 2021)

Dødvedrikt sumpskogsparti (foto: EB, 18. okt. 2021)

2.2 Heikampen S

ID: BN00064938

ID Oslo: 030112142

Naturtype: Gammel granskog

Utforming: Gammel lavlandsgranskog

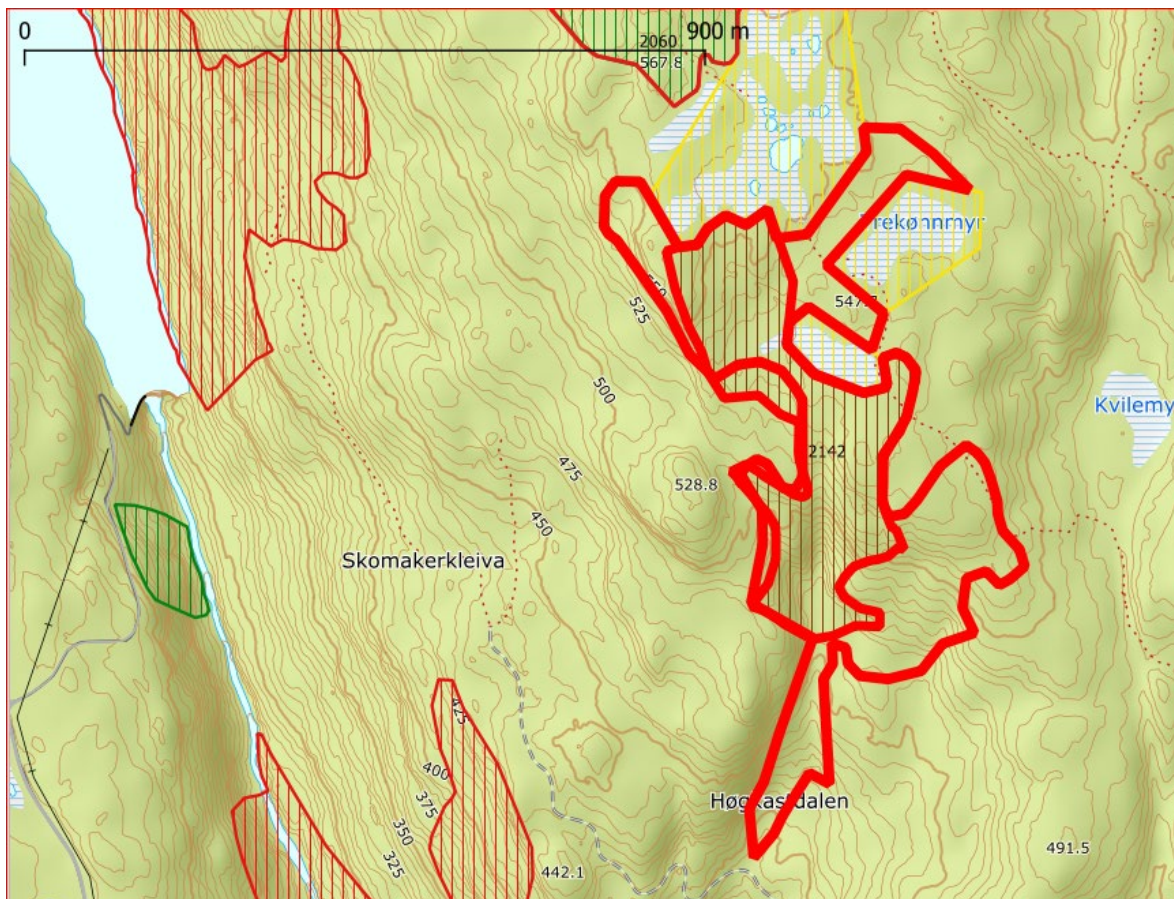
Verdi: A

Utvalgt naturtype: Nei

Registreringsdato: 23. okt. 2021, supplert 13. mars 2022

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Revidert avgrensning av naturtypelokalitet Heikampen S -rød linje. Opprinnelig avgrensning (<http://kart.naturbase.no>) pr. mai 2023 er skravert.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er en svært variert, gjenværende gammel naturskog med både rike og fattige deler, inkludert rike lågurt- og høgstaudegranskogspartier og med edellauvskogselementer (ekstreme utposter). Det er 8 (-10) registrerte rødlistearter og til sammen 44 rødlisteartsforekomster og med stort potensial for flere. De som er funnet til nå er for det meste knyttet til granlæger, som opptrer med stor tetthet og i alle nedbrytningsstadier. Arealet er også del av et større naturskogsområde. Med høy vekt på areal og artsmangfold og (minst) middels for tilstand og rike grunntyper vurderes området som svært viktig – A-verdi.

Innledning

Undersøkt i forbindelse med kartlegging av naturverdier i Oslo, delprosjekt mht. oppdatert naturtypekartlegging i Damåsen og Heikampen, Nordmarka, Oslo. Oppdragsgiver er Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Utgangspunktet for oppdraget er et forslag fra Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) om utvidelse av eksisterende naturtypelokalitet Heikampen S (BN00064938) (<http://kart.naturbase.no>) etter funn av et større antall rødlistearter i gammel naturskog som ligger nær, men som ikke er inkludert i naturtypelokaliteten. Under NINAs feltarbeid i 2021 er både dette arealet undersøkt på nytt og nærmeste tilgrensende område oppdatert og grenser justert. Kartlegging er utført av NINA v/Egil Bendiksen 23. okt. 2021. Beskrivelsen følger DN-håndbok 13, faktaark fra 2014. Rødlistestatus for arter følger rødlista fra 2021.

Lok. Heikampen S ble opprinnelig kartlagt av Biofokus v/ Øystein Røsok i 2006 (Røsok et al. 2007). Beskrivelsen av området er oppdatert, og verdisetningen er endret fra B til A.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger i Nordmarka, Oslo, i vestre lisi side av Heikampen, nordøst for Sørkedalen, og strekker seg opp- og nordover fra nederste/sørligste punkt, som er ved enden av skogsbilvei, Heikampveien, der bekk fra Høgkastdalen krysser. Nordligste del ligger på toppryggen av Heikampen og med grense mot Trekønmyr. Berggrunnen består av permiske dypbergarter i Oslofeltet; sørlige del kartlagt som monzodioritt (akeritt), middelkorna, jevnkorna, og nordlige del som monzonitt til syenitt (larvikitt, kjelsåsitt) (fattige til middels rike bergarter). Bio-klimaregion: Sørboreal/mellomboreal sone, svakt oseanisk seksjon (O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Området er variert mht. naturtyper, bl.a. som følge av høy diversitet i topografi og eksposisjon. Spesielt rikt er det sørøstlig eksponerte lipartiet nord for Heikampveiens ende, som ligger i le under en høy berghammer på vestsida. Her er det til dels varmekjær vegetasjon av lågurt- og høgstaudegranskog, (sistnevnte type rødlistet som NT), men med innslag av edle lauvtrær; spisslønn og alm (EN), som kan antas å representere reliktføremønstre. Det er også flere storvokste individer av boreale lauvtrær; selje og bjørk. Flere krevende karplantearter ble observert, myske (mye), skogsvinerot, blåveis, vårerteknapp, skogvikke, skogfiol og fingerstarr. I bunnsjiktet vokser bl.a. fjærkransmose (*Rhytidiadelphus subpinnatus*), kystbjørnemose (*Polytrichum formosum*), skogfagermose (*Plagiomnium affine*) og prakthinnemose (*Plagiochila asplenioides*). Skogbunnen er til dels rasmarkspreget med en del svær kampestein. I de fuktigere deler er skogstjerneblom vanlig, og andre registrerte arter er bl.a. tyrihjel, mjøddurt, maigull, sølvbunke, tveskjeggveronika, krossved, gaukesyre (mye), rød jonsokblom, skogburkne og hengeving, sistnevnte rikelig nær bekk, der det også er et parti med strutseving, dessuten krypsoleie, sump-haukesjegg, skogstorkenebb, skogrørkvein og på det fuktigste, mannasøtgras. I lia er det rikelig med grove læger av gran og også en del selje. Levende graner er til dels grovvokste, opp i 63 cm i brysth.diam.

På østsida av nevnte bekk er det straks ungskog og grense for området, og det er fersk hogstflate i liene opp mot et flatt platå. På sistnevnte er det fattig og lett forsumpet med dominans av gran-torvmose (*Sphagnum girgensohnii*), samt med hengeving og myrfiol.

I den sørvestvendte lia nordover fra denne flata er det igjen et svært rikt areal, nå mer ren lågurtgranskog, men også her med innslag av spisslønn. Her er det registrert et stort antall rødliste-artsforekomster (<https://artskart.artsdatabanken.no/>) på granlæger, som forekommer tallrikt og er i alle nedbrytningsstadier. Det er registrert mange kravfulle plantearter, f.eks. et ca. 50 m² stort parti helt dominert av myske. Ellers ble observert blåveis (rikelig), vårerteknapp, legeveronika, skogsalat, skogsveve, fingerstarr og skogvikke. Også her er det partier med berglendt ur. Et fuktig parti er dominert av skogrørkvein. Deler av lia har svak lågurtgranskog med mye gaukesyre, spredt skogsveve og med blåbærdominans og en del snerprørkvein og med grove bjørkelæger. Gran er målt opp i 75 cm, og det er partier med kadaverforyngelse. I Høgkastdalens nordlige parti er det fra 2019 rapportert om stor forekomst av huldregras (NT) (<https://artskart.artsdatabanken.no/>).

De høyereliggende delene består av fattig vegetasjon; blåbærgranskog og partier med gran-sumpskog. Blant annet mellom Trekønnmyrene (egne naturtypelokaliteter fra tidligere; (Heikampen I - III Trekønnmyr) er det grov, gammel naturskog med variert sjiktning og mange trær av store dimensjoner, flere av dem over 60 cm i brysthøydiameter. Noen av dem er døde og står som tørrgraner, og det er mye læger i skogbunnen og tilhørende høgstubber. Det er også en del naturlig foryngelse. Innslag av bjørk, inkludert hultrær med reirhull, er observert i myrkant. Lengst øst, der skiløypa kommer opp fra sørøst, er det også svært grove trær og åpne parti med naturlig bledning/foryngelse.

Artsmangfold:

Det er med sikkerhet registrert 10 rødlistearter i området. To av dem er karplanter; huldregras (NT) og alm (EN). De øvrige åtte er sopp, moser og lav, fordelt på 44 ulike forekomster. Disse ligger særlig tett i de delene som ligger utenfor tidligere avgrenset naturtypelokalitet, særlig i sørvendt li like øst for denne, men det er også mange funn innenfor gammel avgrensning. Videre er det en konsentrasjon i den rike lia helt i sør, ned mot skogsbilveien. Tre av artene er truede, kategori sårbar (VU): bladmosen svøpfellmose (*Neckera pennata*, 1 funn) og lavene rundhodenaal (*Chaenotheca sphaerocephala*, 3x) og meldråpelav (*Clistomum leprosum*, 1x). Resterende rødlistearter tilhører kategori NT: svartsoneskjuka (*Phellinus nigrolimitatus*, 17x), gul snyltekjuka (*Antrodiella citrinella*, 2x), rynkeskinn (*Phlebia centrifuga*, 2x, ny for området 2021), vedkorallsopp (*Lentaria byssiseda*, 1x) og mosearten grønnsko (*Buxbaumia viridis*, 2x). Mange av de tidligere registreringene ble gjenfunnet, og i tillegg ble det registrert 14 nye forekomster, særlig i den nordligste delen av den nye avgrensningen av naturtypen, der det ikke synes å ha vært undersøkt for arter tidligere. Her vil det trolig kunne gjøres flere interessante funn ved grundigere undersøkelse. Gul snyltekjuka er norsk ansvarsart.

I tillegg kommer flere indikatorarter: bølgekjuka (*Spongiporus undosus*, 3x), granrustkjuka (*Phellinus ferrugineofuscus*, 1x), duftskinn (*Cystostereum murrayii*, 9x), vasskjuka (*Climacocystis borealis*, 2x), lungenever (*Lobaria pulmonaria*, 1x) og randkvistlav (*Hypogymnia vittata*). Skorpe-laven *Biatora sphaeroidiza*, som er funnet her, har ellers bare få funn i Sør-Norge. Ellers er det gjort et par registreringer av den suboseaniske kystjamnemoose (*Plagiothecium undulatum*). Videre er to rødlisteartsfunn fra 1970-tallet (mer unøyaktig angitt) funnet innenfor eller nær området; gubbeskjegg (*Alectoria sarmentosa*, NT) og kjøttkjuka (*Leptoporus mollis*, NT). Området er ikke undersøkt i soppsesongen for jordboende sopp, og det er stort potensial også for interessante funn, inkludert rødlistearter her.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Det er ingen nyere tekniske inngrep innenfor avgrensningen. Ei merket terrengskiløype passerer gjennom helt nordligste del, og i nærheten går også en smal, umerket sti. Lokaliteten grenser mot ungskog og i østre/midtre del mot fersk hogstflate.

Fremmede arter:

Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap:

Lokaliteten utgjør en del av et restområde med gammel naturskog i toppområdet av Heikampen. Via Trekønnmyra, som antas å være fellesnavn for flere myrer med kort avstand til hverandre og med flere putter, er lokaliteten forbundet med naturtypelokalitet Heikampen, BN00064849, B-verdi, nordover på topplataet (type gammel barskog). To arealer på nevnte myrområde er registrert som naturtypelokalitet Heikampen I – Trekønnmyr (BN00063538) og Heikampen II – Trekønnmyr (BN00063545) (type: intakt lavlandsmyr i innlandet), jf. også Lyngstad mfl. (2012).

Skjøtsel og hensyn:

Råd fra konsulent: Skogen er i deler av området i ferd med å oppnå en naturlig dynamikk med sammenbrudd av gamle trær og naturlig foryngelse i åpningene. Naturverdiene ivaretas og videreutvikles best om naturlig skogdynamikk tillates. Det er ikke behov for skjøtsel.

Litteratur:

Lyngstad, A., Moen, A. & Øien, D.-I. 2012. Årsrapport for «kunnskap om myr». NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat 2012-6, 42 s.

Røsok, Ø., Abel, K. & Blindheim, T. 2007. Naturtypekartlegging i skog, Nordmarka i Oslo kommune. BioFokus rapport 2007-3, 87 s.

Fra sørligste, rasmarkspregete del av lokaliteten (foto: EB, 23. okt. 2021)

Fra sørligste del av lokaliteten (foto: EB, 23. okt. 2021)

Rynkeskinn (*Phlebia centrifuga*, NT), unge fruktlegermer (foto: EB, 23. okt. 2021)

Fra sørligste del av lokaliteten (foto: EB, 23. okt. 2021)

Platå like sør for gammel naturtypeavgrensning (foto: EB, 23. okt. 2021)

Dødvedrik li ovenfor fattigere platå, midtre del av lokaliteten (foto: EB, 23. okt. 2021)

Dødvedrik li ovenfor fattigere platå, midtre del av lokaliteten (foto: EB, 23. okt. 2021)

Dødvedrik li ovenfor fattigere platå, midtre del av lokaliteten (foto: EB, 23. okt. 2021)

Sti som går gjennom øvre del av området (foto: EB, 23. okt. 2021)

Signalarten duftskinn (*Cystostereum murrayii*) på granlåg ved Trekønnmyra (foto: EB, 13. mars 2022)

Parti fra skog ved Trekønnmyra (foto: EB, 13. mars 2022)

2.3 Heikampen – Rognedal

ID: BN00064849

ID Oslo: 030112060

Naturtype: Gammel granskog

Utforming: Gammel lavlandsgranskog

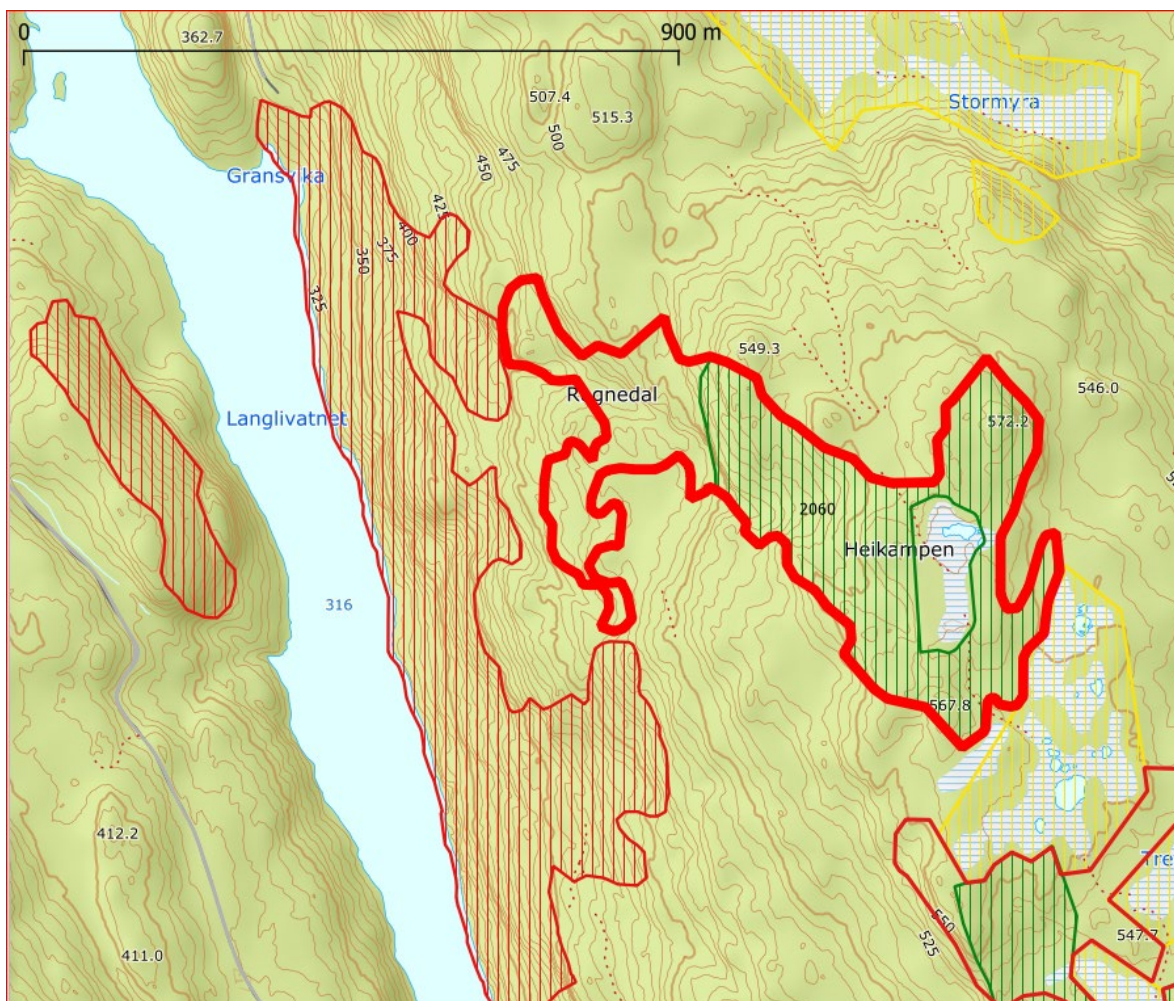
Verdi: A

Utvalgt naturtype: Nei

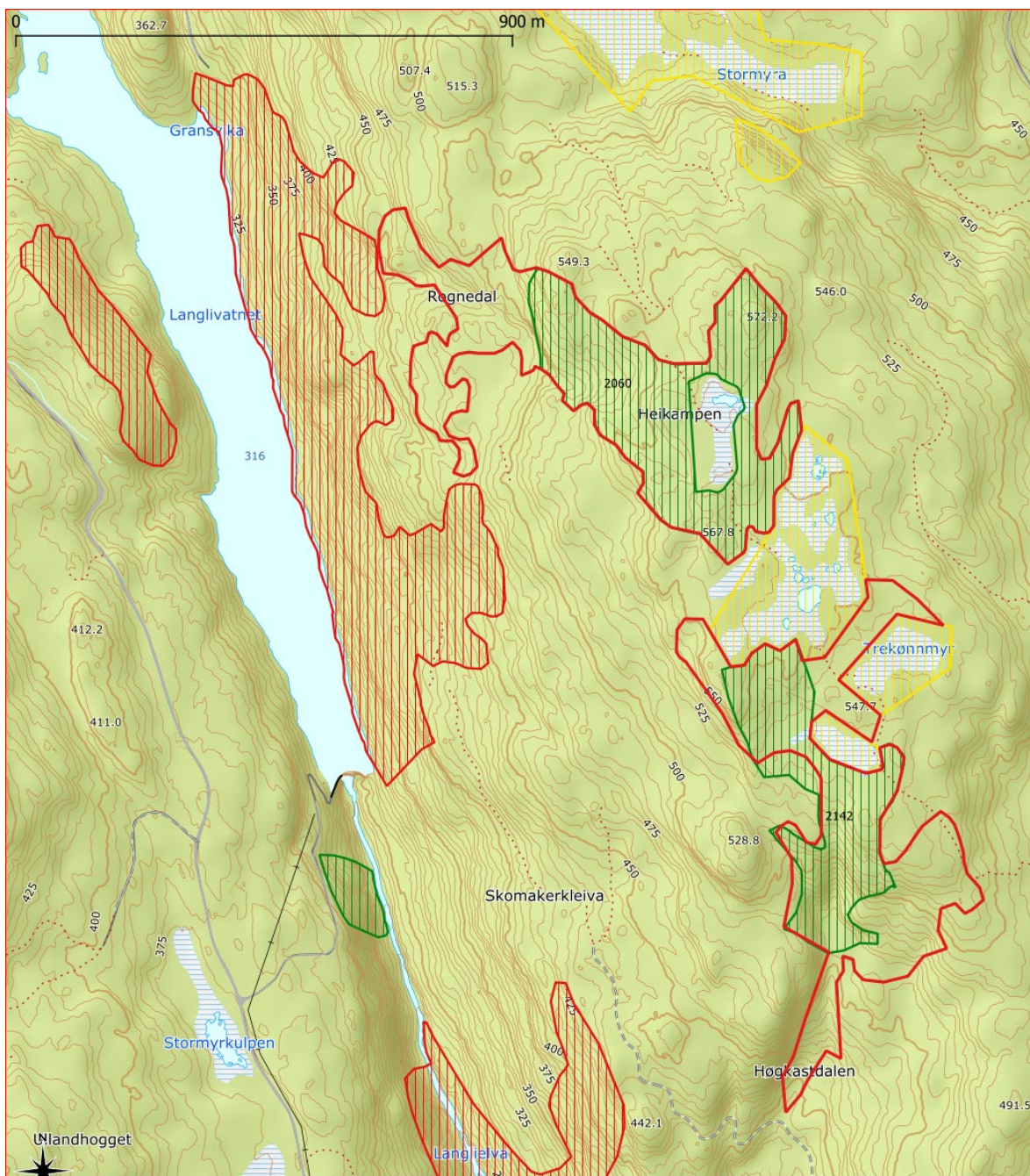
Registreringsdato: 20. okt. 2022

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Revidert avgrensning av naturtypelokalitet Heikampen N
- rød linje. Gammel figur skravert i grønn farge.

Kartoversikt, gammel naturskog/ naturtypelokaliteter i Heikampen, med de to utvidete lokaliteter som er beskrevet her, vist i høyre del av figuren (gammel avgrensning i grønt).

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er en svært variert, gjenværende gammel naturskog med både rike og fattige deler, inkludert rike lågurt- og høgstaudegranskogspartier og med edellauskogselementer. Det er 8 (-10) registrerte rødlistearter og til sammen 44 rødlisteartsforekomster og med stort potensial for flere. De som er funnet til nå er for det meste knyttet til granlæger, som opptrer med stor tetthet og i alle nedbrytningsstadier. Arealet er også del av et større naturskogsområde. Med høy vekt på areal og artsmangfold og (minst) middels for tilstand og rike grunntyper vurderes området som svært viktig – A-verdi.

Innledning:

Området er undersøkt i forbindelse med kartlegging av naturverdier i Oslo, delprosjekt mht. oppdatert naturtypekartlegging i Damåsen og Heikampen, Nordmarka, Oslo. Etter at lokalitet Heikampen S ble kartlagt og utvidet i 2021 ble det senere klart at det også nylig var registrert mange forekomster av rødlistearter også vest for lokalitet Heikampen litt lenger nord. Oppdragsgiver er Oslo kommune, Bymiljøetaten. Kartlegging er utført av NINA v/Egil Bendiksen 20. okt. 2022. Beskrivelsen følger DN-håndbok 13, faktaark fra 2014. Rødlistestatus for arter følger rødlista fra 2021.

Lok. Heikampen ble opprinnelig kartlagt av Biofokus v/ Øystein Røsok i 2006 (Røsok et al. 2007). Han har en fyldig omtale av området, som her er gjengitt, revidert og utvidet til tilleggsområdet i vest. Verdien er oppgradert fra B til A.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger i Nordmarka, Oslo, i vestre lise og topparti av Heikampen, nordøst for Søredalen, og inkluderer nå også Rognedal i nordvest og så vidt også i direkte kontakt med naturtypelokalitet Langlivannet SØ som dekker det bratte lipartiet mot Langlivannet. Berggrunnen består av permiske dypbergarter i Oslofeltet; monzonitt.

Bio-klimaregion: Sørboreal/mellomboreal sone, svakt oseanisk seksjon (O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Gammel granskog rundt Heikampen. Variert topografi med flere søkk og lisider med varierende eksposisjon og hellingsgrad. Det er også partier med eksponerte berg, blant annet i tilknytning til et relativt trangt søkk nordøst i utvidelsesarealet. De østre deler av området er de høyestliggende og terrenget synker mot vest. Området er nesten totalt grandominert med noe innslag av småvokst bjørk. Furu forekommer meget sparsomt sammen med osp, rogn og selje. De konvekse partiene og enkelte lisider er dominert av blåbærgranskog, inkludert fuktige søkk med sauetelg, grantorvmose (*Sphagnum girgensohnii*) og storbjørnemose (*Polytrichum commune*), noen steder med skogrørkvein. Det er ellers innslag av småbregnegranskog. I konkave partier er vegetasjonen frodigere med frodige utforminger av småbregnegranskog og noe storbregnegranskog og høgstaudegranskog. Det siste gjelder blant annet i bunnen av Rognedalen, der det er et fuktig sig, dels sumppeget, med lokal dominans av hestehov og ellers forekomst av tyrihjel, mjøddurt, marikåpe, krypsoleie og skogstjerneblom, dessuten en fuktig forsenkning med dominans av skogsivaks. Det er også partier med fattigere sumpskog. En slank spisslønn ble observert ett sted.

Der lokaliteten grenser til lok. Langlielva SØ i vest er det svært rikt med bl.a. myske og tyrihjel, men det meste av dette er innenfor nabolokaliteten i innerste del av et bekkesøkk. Her er det også stor selje.

Skogen er i hovedsak godt sjiktet med god alders- og dimensjonsspredning opp til ca. 150 år og 60 cm i brysthøyde. Skogen er forholdsvis kompakt utenom på rygger og topper hvor granskogen er mer glissen. Skogen er i tidlig aldersfase og med enkelte partier i sen optimalfase. Mengden død ved er brukbar over store arealer med konsentrasjoner i de vestre deler. Alle nedbrytningsstadier er representert, men ferske og midlere læger er dominerende i antall. Sterkt nedbrutte og grove læger fins særlig i midtpartiene i vestre del, der det også er partier med grovdimensjonerte trær. Stubber gjennom hele området vitner om gjennomhogster i eldre tid. Innslaget av gadd er sparsomt gjennom hele området. Særlig i toppområdet er det en del hengelav.

Artsmangfold:

Det er registrert 11 rødlistearter i området. En av dem er karplante; blærestarr (NT). De øvrige er sopp (5), moser (1) og lav (4), fordelt på 33 ulike forekomster. Disse ligger særlig tett i de delene som ligger utenfor tidligere avgrenset naturtypelokalitet. To av artene er sterkt truet (EN), prikkporekjuke (*Skeletocutis jelicii*, 1x) og huldrestry (*Usnea longissima*, 1x), men sistnevnte er et eldre funn (1966) med unøyaktig angivelse, men merket «Heikampens topp». Tre arter er sårbare (VU), knappenålslavene meldråpelav (*Clitostomum leprosum*, 4x) og rundhodenål

(*Sphaerocephala sphaerocephala*, 7x) samt bladmosen svøpfellmose (*Neckera pennata*, 2x). Resterende rødlistearter tilhører kategori nær truet, NT: svartonekjuke (*Phellinus nigrolimitatus*, 11x), gul snyltekjuke (*Antrodiella citrinella*, 1x), rynkeskinn (*Phlebia centrifuga*, 1x, og kjøttkjuke (*Leptoporus molis*, 2x). Det var en dårlig vedsoppsesong i 2021, som startet svært sent etter tørke, og det var først og fremst den flerårige svartonekjuke som ble funnet med et par gjenfunn og sju nye funnsteder. Her vil det trolig kunne gjøres flere interessante funn ved grundigere undersøkelse. Gul snyltekjuke er norsk ansvarsart.

I tillegg kommer flere indikatorarter: duftskinn (*Cystostereum murrayii*, 1x) og gammelgranlav (*Lecanactis abietina*, 1x). Ellers ble observert de suboseaniske kystjammemose (*Plagiothecium undulatum*) og kråkefotmose (*Rhytidiadelphus loreus*).

Bruk, tilstand og påvirkning:

Mesteparten av området er uten tekniske inngrep fra nyere tid, men det går en hogstmaskintrasé gjennom de vestlige deler etter hogster i de nærliggende områder fra de siste par årene. Det er ingen sti eller løype gjennom arealet.

Fremmede arter:

Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap:

Lokaliteten er del av et større restområde med gammel, tidligere plukkhogd naturskog i deler av Heikampen, i toppområdet forbundet ved myrarealer.

Skjøtsel og hensyn:

Råd fra konsulent: Skogen er i deler av området i ferd med å oppnå en naturlig dynamikk med sammenbrudd av gamle trær og naturlig foryngelse i åpningene. Naturverdiene ivaretas og videreutvikles best om naturlig skogdynamikk tillates. Det er ikke behov for skjøtsel.

Litteratur:

Røsok, Ø., Abel, K. & Blindheim, T. 2007. Naturtypekartlegging i skog, Nordmarka i Oslo kommune. BioFokus rapport 2007-3, 87 s.

Fra vestlige, utvidete del av lokaliteten (foto: EB, 20. okt. 2022)

Fra vestlige, utvidete del av lokaliteten (foto: EB, 20. okt. 2022)

2.4 Råkollen nordvest

ID: Ny

ID Oslo: 030113678

Naturtype: Gammel granskog

Utforming: Gammel lavlandsgranskog

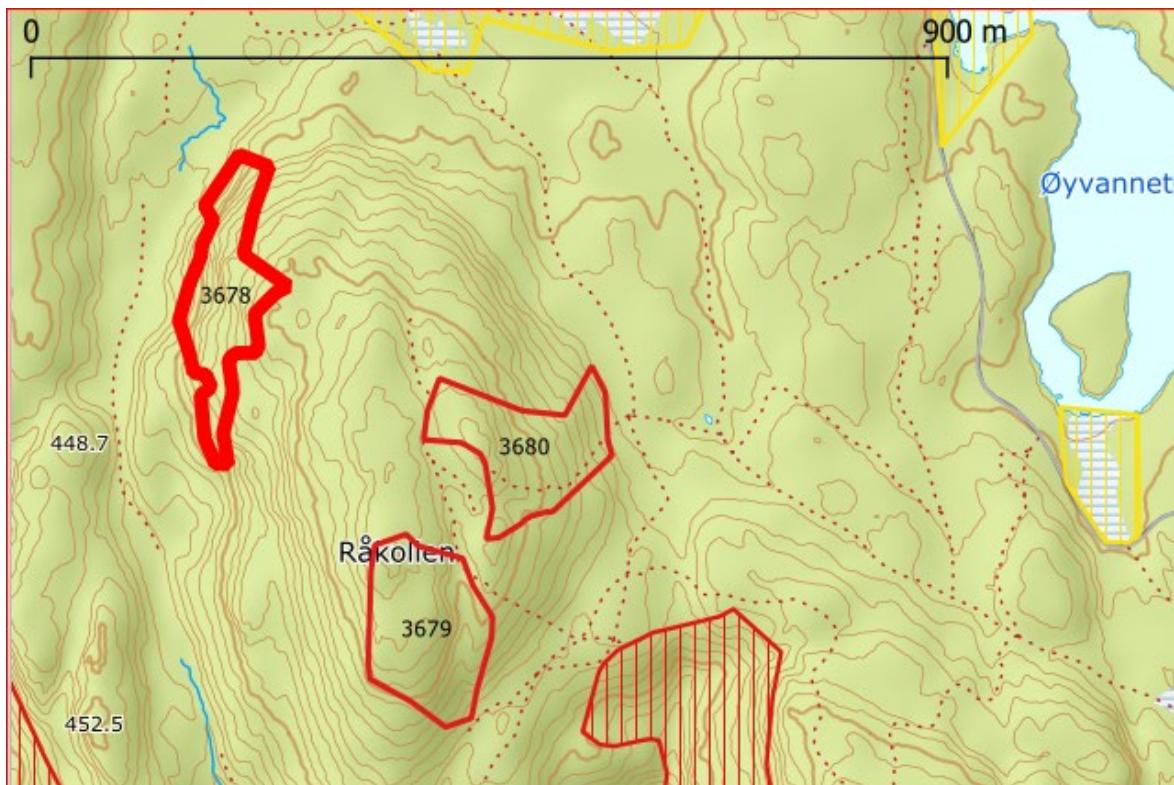
Verdi: B

Utvalgt naturtype: Nei

Registreringsdato: 4. febr. 2023

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten utgjør et areal med gjenværende gammel naturskog i sørlige del av Nordmarka, Oslo. Det er stor tetthet av rødlistearter i forhold til arealets begrensede størrelse, og skogen nærmer seg sammenbruddsfase. Med middels for tilstand og artsmangfold og lav vekt på størrelse vurderes området som viktig – B-verdi.

Innledning

Undersøkt i forbindelse med kartlegging av naturverdier i Oslo, delprosjekt mht. oppdatert naturtypekartlegging i Heikampen-området i Nordmarka, Oslo. Oppdragsgiver er Oslo kommune, Bymiljøetaten. Kartlegging er utført av NINA v/Egil Bendiksen 4. febr. 2023. Beskrivelsen følger DN-håndbok 13, faktaark fra 2014. Rødlistestatus for arter følger rødlista fra 2021.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger i Nordmarka, Oslo, nordøst for Sørkedalen kirke og sør for Heikampen, der den ligger like øst øst/sør for hovedskiløypa mellom Elveli og Kikut. Det er ei bratt, vestvendt li i Råkollen. Berggrunnen består av permiske dypbergarter i Oslofeltet; kartlagt som monzonitt til syenitt (larvikitt, kjelsåsitt).

Bio-klimaregion: Sørboreal/mellomboreal sone, svakt oseanisk seksjon (O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Området er ei granskogsli dominert av blåbærgranskog (blåbær, tyttebær, saueteig, og i bunnen bl.a. blanksigdmore (*Dicranum majus*). Mesteparten ligger i til dels bratt skråning med også åpent berg og rasmark. Trærne er av varierende størrelse og blir mer grovdimensjonerte oppover i liene. Her er målt trær med brysthøydiameter på opp i 60 cm. Det er også innslag av bjørk og rogn. Dødvved av ulike dimensjoner og nedbrytningsgrad forekommer ganske rikelig, og det er også noe gadd, dels som døde understandere.

Artsmangfold:

Det er fra tidligere registrert 6 rødlistearter i området, fordelt på 10 ulike forekomster (<https://artskart.artsdatabanken.no/>). To av artene er truede, kategori sårbar (VU): lavene rundhodenål (*Chaenotheca sphaerocephala*, 3x) og meldråpelav (*Clistomum leprosum*, 1x). Restende rødlistearter tilhører kategori NT: svartonekjuke (*Phellinus nigrolimitatus*, 3x), mosearten grønnsko (*Buxbaumia viridis*, 1x) og lavene gubbeskjegg (*Alectoria sarmentosa*, 1x) og huldrelav (*Gyalecta friesii*, NT, 1x). Det fins ellers rikelig med hengestry (*Usnea dasopoga*).

Bruk, tilstand og påvirkning:

Det er ingen nyere tekniske inngrep innenfor avgrensningen. Lokaliteten grenser mot ungskog på alle sider.

Fremmede arter:

Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap:

Lokaliteten utgjør en del av et restområde med gammel, tidligere plukkhogd naturskog i med kort avstand til tilsvarende arealer i Heikampen, på nordsida.

Skjøtsel og hensyn:

Råd fra konsulent: Skogen er i deler av området i ferd med å oppnå en naturlig dynamikk med sammenbrudd av gamle trær og naturlig foryngelse i åpningene. Naturverdiene ivaretas og videreutvikles best om naturlig skogdynamikk tillates. Det er ikke behov for skjøtsel.

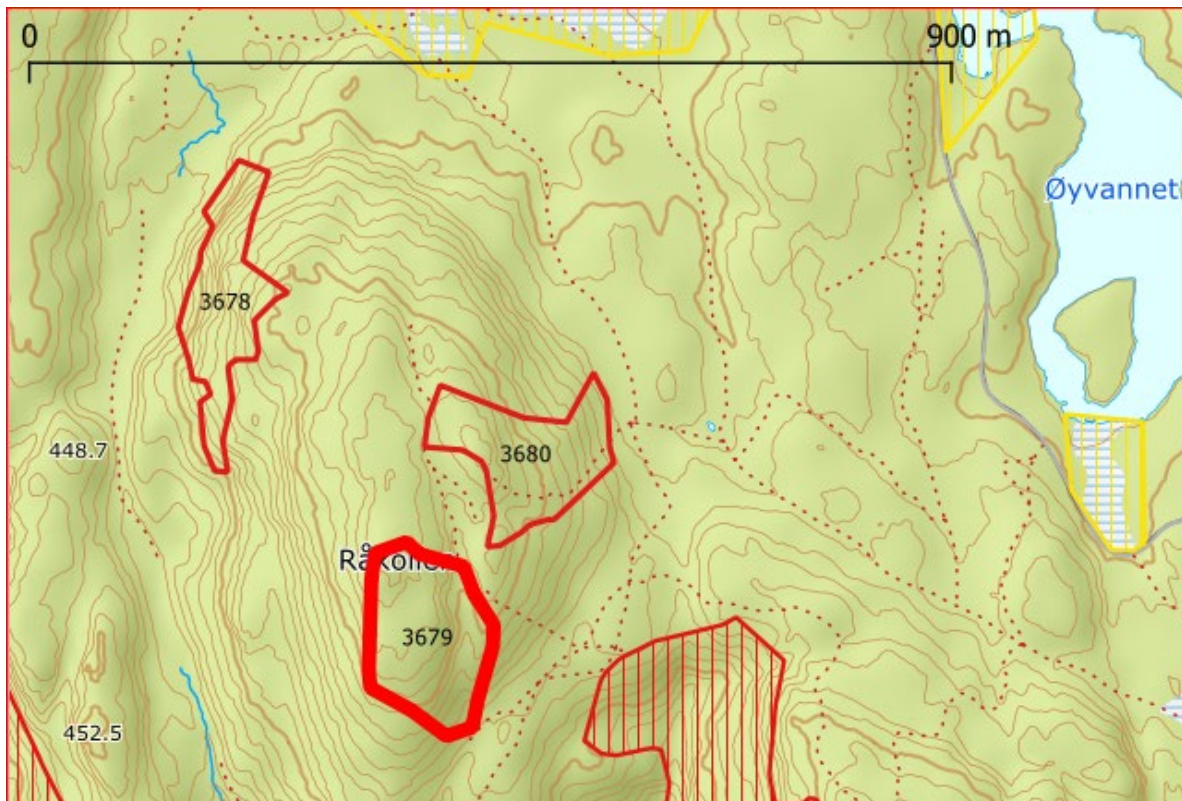
Fra halvåpent berg-/rasmarkområde (foto: EB, 4. febr. 2023)

Gran med rikelig hengselav (hengestry, *Usnea dasopoga*) c(foto: EB, 4. febr. 2023)

2.5 Råkollen sør

ID: Ny
 ID Oslo: 030113679
 Naturtype: Gammel granskog
 Utforming: Gammel lavlandsgranskog
 Verdi: B
 Utvalgt naturtype: Nei
 Basert på annen informasjon
 Nøyaktighetsklasse: <20 m

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten utgjør et areal med gjenværende gammel, tidligere plukkhogd naturskog i sørlige del av Nordmarka, Oslo. Det er stor tetthet av rødlistearter i forhold til arealets begrensede størrelse. Med middels for tilstand, artsmangfold og rikhet/bonitet og lav vekt på størrelse vurderes området som viktig – B-verdi.

Innledning:

Området er beskrevet og vurdert av Egil Bendiksen, NINA, i forbindelse med kartlegging av naturverdier i Oslo, delprosjekt mht. oppdatert naturtypekartlegging i Heikampen-området i Nordmarka, Oslo. Oppdragsgiver er Oslo kommune, Bymiljøetaten. Arealet er vurdert basert på funn av sju rødlistetartsforekomster (Tom Hellig Hofton, <https://artskart.artsdatabanken.no/>) og pers. komm. om området. Beskrivelsen følger DN-håndbok 13, faktaark fra 2014. Rødlistestatus for arter følger rødlista fra 2021.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger i Råkollen, Nordmarka, Oslo, nordøst for Sørkedalen kirke og sør for Heikampen. Det er ei sør- til sørøstvendt lisse og et markert søkk i østre del og i nord er inkludert høyeste toppen i Råkollen (528 m o.h.). Berggrunnen er klassifisert som monzonitt til syenitt (larvikitt, kjelsåsitt). Bio-klimaregion: Sørboreal/mellomboreal sone, svakt oceanisk seksjon (O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Området er ei li dominert av granskog der det også finnes rikere naturtyper. Det er også innslag av større lauvtrær. Nærmere undersøkelser vil trolig vise at også denne lokaliteten har elementer av samme type rik vegetasjon som er kartlagt på de nærliggende naturtypelokalitetene Stubberudseterkollen og Finnerudhøgda vest.

Dødved av ulike dimensjoner og nedbrytningsgrad forekommer ganske rikelig.

Artsmangfold:

Det er registrert 3 rødlistearter i området, fordelt på 10 ulike forekomster (<https://artskart.artsdatabanken.no/>). Én av artene er truet, kategori sårbar (VU): laven meldråpelav (*Clistomum leprosum*, 1x). De to andre rødlisteartene tilhører kategori NT: svartonekjuke (*Phellinus nigrolimitatus*) og gul snyltekjuke (*Antrodiella citrinella*). For øvrig er registrert lakkjuke (*Ganoderma lucidum*) og lungenever (*Lobaria pulmonaria*).

Bruk, tilstand og påvirkning:

Det er ingen nyere tekniske inngrep innenfor avgrensningen. Lokaliteten grenser ellers mot yngre skog. Arealet er klassifisert som hogstklasse 4, men ut fra tolking av historiske luftfoto (<https://kart.finn.no>) synes det ikke å ha vært gjenstand for flatehogst i nyere tid.

Fremmede arter:

Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap:

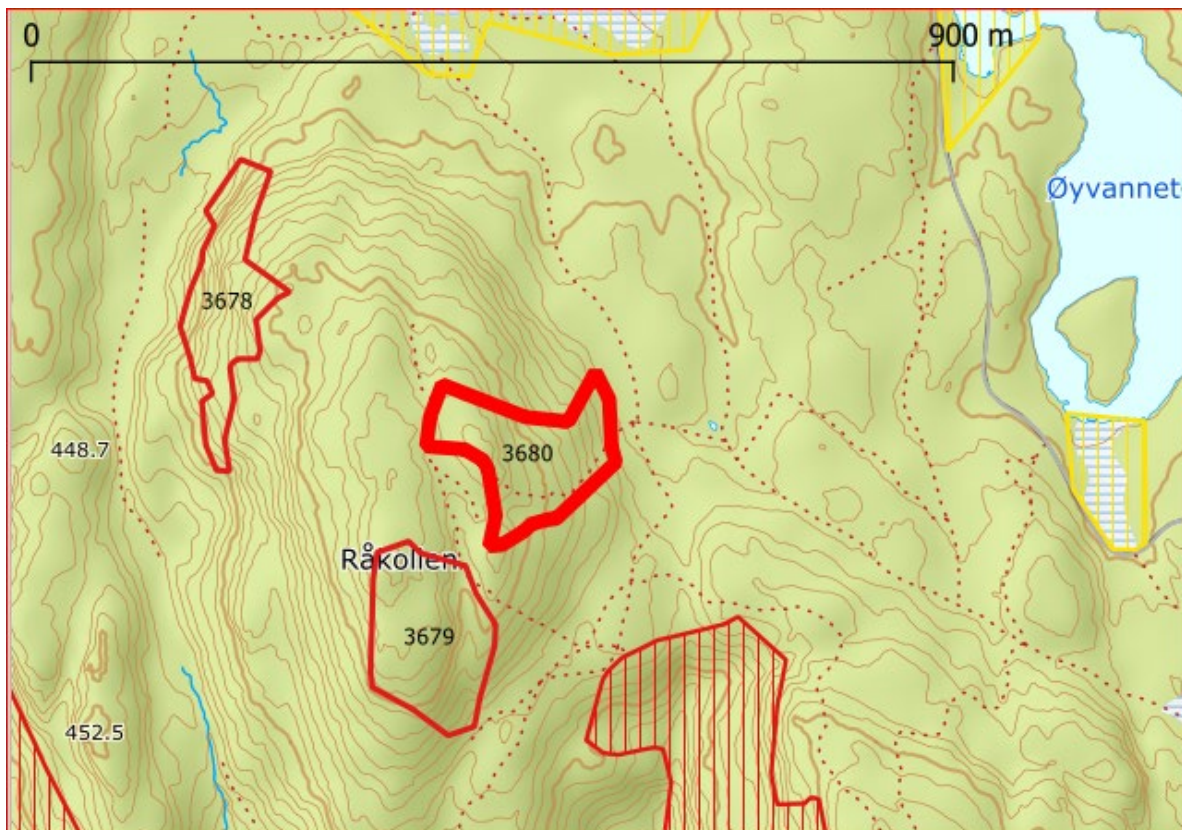
Lokaliteten utgjør en del av et restområde med gammel naturskog i med kort avstand til tilsvarende arealer andre steder i området.

Skjøtsel og hensyn:

Råd fra konsulent: Skogen er i deler av området i ferd med å oppnå en naturlig dynamikk med sammenbrudd av gamle trær og naturlig foryngelse i åpningene. Naturverdiene ivaretas og videreutvikles best om naturlig skogdynamikk tillates. Det er ikke behov for skjøtsel.

2.6 Råkollen øst

ID: Ny
 ID Oslo: 030113680
 Naturtype: Gammel granskog
 Utforming: Gammel lavlandsgranskog
 Verdi: B
 Utvalgt naturtype: Nei
 Registreringsdato: 5. mai 2023
 Registrator: Egil Bendiksen, NINA
 Nøyaktighetsklasse: <20 m

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten utgjør et areal med gjenværende gammel skog med naturskogpreg i sørlige del av Nordmarka, Oslo. Det er potensial for mange rødlisteartsforekomster i tillegg til dem som er observert på kort befaring i området. Med middels verdi for tilstand og rikhet/bonitet og potensial for det samme på artsmangfold vurderes området som viktig – B-verdi.

Innledning:

Undersøkt i forbindelse med kartlegging av naturverdier i Oslo, delprosjekt mht. oppdatert naturtypekartlegging i Heikampen-området i Nordmarka, Oslo. Oppdragsgiver er Oslo kommune, Bymiljøetaten. Kartlegging er utført av NINA v/Egil Bendiksen 5. mai 2023. Beskrivelsen følger DN-håndbok 13, faktaark fra 2014. Rødlistestatus for arter følger rødlista fra 2021.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger i Nordmarka, Oslo, nordøst for Sørkedalen kirke og sør for Heikampen. Det er ei bratt, østvendt li i Råkollen, som også inkluderer en av toppene i øvre del av kollen. Berggrunnen er kartlagt som monzonitt til syenitt (larvikitt, kjelsåsitt).
 Bio-klimaregion: Sørboreal/mellomboreal sone, svakt oseanisk seksjon (O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Området er ei granskogsli der lågurtgranskog synes å utgjøre en viktig andel. Her vokser blant annet blåveis, fingerstarr og legeveronika, og gaukesyre og snerprørkvein er vanlige. Lavere sjikt har til dels lav dekning (mer spredt blåbær, tyttebær etc.) og det er mye strø i skogbunnen. Trærne er av varierende størrelse, de største som er målt med brysthøydediameter opp i ca. 65 cm. Det er også innslag av bjørk. Dødvved av ulike dimensjoner og nedbrytningsgrad forekommer ganske rikelig, men lite til middels nedbrutte stokker dominerer. Det er også noe gadd.

Artsmangfold:

Det ble under en begrenset befaringsregistrert to forekomster av svartsoneskjule (*Phellinus nigrolimitatus*), og det forventes funn av flere arter med mer detaljert undersøkelse. Det fins ellers noe hengestry (*Usnea dasopoga*).

Bruk, tilstand og påvirkning:

Det er ingen nyere tekniske inngrep innenfor avgrensningen. Lokaliteten grenser mot ungskog på alle sider. Den høyereliggende halvdel i vest er klassifisert til alderskategorien 140-159 år, mens brattskråninga mot øst er kategorisert som hogstklasse 3. Flybilder, som er tilgjengelige tilbake til 1947, viser imidlertid et lukket skogbilde og ingen tegn på noe flate- eller annen hogst i perioden. I tillegg til de største en del større, men yngre trær i lia og også eksempler på naturlig bledning, selvsådde grupper med smågraner på små åpninger. Muligens har liarealet vært relativt kraftig plukkhogd fram til flateskogbruket tok til. Uansett viser funnene av svartsoneskjule gammelskogskontinuitet.

Fremmede arter:

Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap:

Lokaliteten utgjør en del av et restområde med gammel naturskog i med kort avstand til tilsvarende arealer andre steder i Råkollen og i Heikampen, på nordsida.

Skjøtsel og hensyn:

Råd fra konsulent: Skogen er i deler av området i ferd med å oppnå en naturlig dynamikk med sammenbrudd av gamle trær og naturlig foryngelse i åpningene. Naturverdiene ivaretas og videreutvikles best om naturlig skogdynamikk tillates. Det er ikke behov for skjøtsel.

Lok. Råkollen øst, sett fra sør (foto: EB, 4. mai 2023)

3 Referanser

Artsdatabanken 2018a. Norsk rødliste for Naturtyper 2018. Artsdatabanken, Trondheim.

Artsdatabanken 2018b. Fremmedartslista 2018. Hentet 25.09.2021. <https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>

Artsdatabanken 2021. Norsk rødliste for arter 2021. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021>

Brandrud T.E., Bendiksen E., Blaalid R., Hofton T.H., Jordal J.B., Nordén J., Nordén B. og Wollan A.K. 2021. Sopper: Vurdering av storporet flammekjuka *Pycnoporellus alboluteus* for Norge. Rødlista for arter 2021. Artsdatabanken. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/23446>

DN 2007. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. Direktoratet for naturforvaltning – Håndbok 13, 2. utg. 2006. Oppdatert 2007.

Heggland, A., Blindheim, T. og Olsen, K.M. 2006. Naturverdier i Sørkedalen. Siste Sjanserapport 2006-2.

Hofton, T.H. 2013. Storporet flammekjuka (*Pycnoporellus alboluteus*) i Norge – statusoppdatering 2013. BioFokus-rapport 2013-38, 75 s.

Røsok, Ø., Abel, K. & Blindheim, T. 2007. Naturtypekartlegging i skog, Nordmarka i Oslo kommune. BioFokus rapport 2007-3, 87 s.

Norsk institutt for naturforskning, NINA, er en uavhengig stiftelse som forsker på natur og samspillet natur–samfunn.

NINA ble etablert i 1988. Hovedkontoret er i Trondheim, med avdelingskontorer i Tromsø, Lillehammer, Bergen og Oslo. I tillegg driver NINA Sæterfjellet avlsstasjon for fjellrev på Oppdal, og forskningsstasjonen for vill laksefisk på lms i Rogaland.

NINAs virksomhet omfatter både forskning og utredning, miljøovervåking, rådgivning og evaluering. NINA har stor bredde i kompetanse og erfaring med både naturvitere og samfunnsvitere i staben. Vi har kunnskap om artene, naturtypene, samfunnets bruk av naturen og sammenhenger med de store drivkreftene i naturen.

ISSN:1504-3312
ISBN: 978-82-426-5098-6

Norsk institutt for naturforskning

NINA Hovedkontor

Postadresse: Postboks 5685 Torgarden, 7485 Trondheim

Besøks-/leveringsadresse: Høgskoleringen 9, 7034 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00, Telefaks: 73 80 14 01

E-post: firmapost@nina.no

Organisasjonsnummer 9500 37 687

<http://www.nina.no>

Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger